

educational and research
INSTITUTE
of finance, economy and management

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Азербайджанський державний економічний університет
(м. Баку, Азербайджан)
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Вроцлавська політехніка (Польща)
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)
Донецький національний університет імені Василя Стуса (Україна)
Опольський політехнічний університет (Польща)
Сумський державний університет (Україна)
Університет ISMA (Латвія)
Університет Північ (Хорватія)
Університет національного та світового господарства (Болгарія)

«ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ ТА ЇЇ СОЦІАЛЬНА СТАБІЛЬНІСТЬ»

**Матеріали міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції молодих учених, студентів та аспірантів**

11 червня 2020 року

**Полтава
2020**

стрімкий розвиток інфляційних процесів, що супроводжував початок економічних реформ. За підсумками року споживчі ціни зросли на 24,9% унаслідок девальвації гривні, підвищення адміністративно регульованих цін і стрімкого зростання інфляційних очікувань. Істотний вплив на загальний інфляційний фон в Україні мало підвищення цін на товари та послуги, що регулюються адміністративно. З середини 2014 року зростання інфляції в Україні набуло загрозливого характеру і досягло максимуму (60,9% у річному вимірі) у квітні 2015 року (рис. 1). В цілому за період 2014 – 2017 рр. загальний рівень споживчих цін згідно з офіційними даними зріс на 129%.

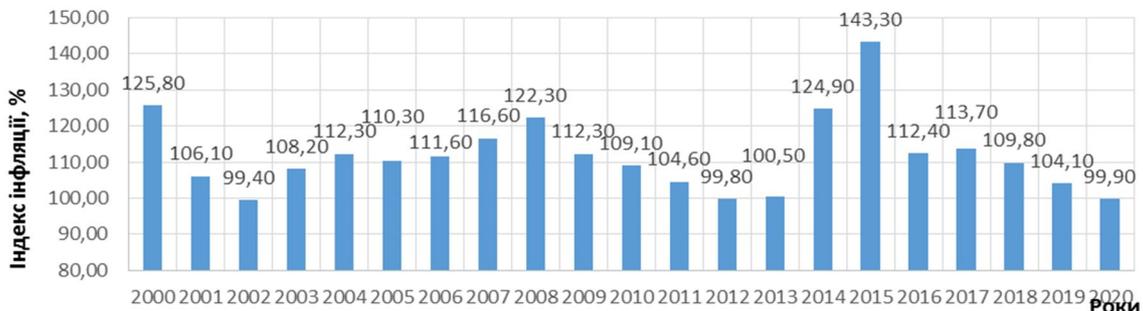

Рисунок 1 – Зміна індексу інфляції в Україні у 2000 - 2020 рр.

Стрімке сповільнення базової інфляції (до 6,5% р/р) свідчить про поступове послаблення фундаментального тиску на ціни під впливом жорстких монетарних умов. Жорстка монетарна політика була однією з причин зміцнення обмінного курсу та поліпшення інфляційних очікувань. Це переважило вплив інших проінфляційних факторів, зокрема стійкого споживчого попиту. Завдяки зміцненню гривні та зниженню світових цін на енергоресурси сповільнилася й небазова інфляція. Хоча тиск з боку пропозиції окремих продуктів харчування зберігався, він також суттєво послабився наприкінці кварталу.

Отже, підсумовуючи вище сказане, можна стверджувати, що інфляція негативно впливає на всі сторони життя суспільства, вона знецінює результати праці, заощадження фізичних та юридичних осіб, перешкоджає довгостроковим інвестиціям і економічному зростанню. Високий рівень інфляції руйнує грошову систему, що підсилює відтік фінансових ресурсів у торгово-посередницькі операції і прискорює «втечу» капіталу, призводить до витіснення у внутрішньому обігу національної валюти іноземної, підриває можливість фінансування державного бюджету. Інфляція знецінює доходи населення, особливо зайнятого в бюджетній сфері, виступає найпотужнішим засобом перерозподілу національного багатства від найбільш бідних до найбільш багатих, посилюючи тим самим соціальну диференціацію суспільства. Інфляція підриває соціальну і політичну стабільність суспільства, сприяючи розвитку авторитарних, диктаторських тенденцій.

Список використаних джерел

1. *Експертно-аналітичний центр «Оптіма» «аналіз інфляційних процесів в Україні у I кварталі 2019 року».* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://optimacenter.org/userfiles>
2. *Коваленко О. Інфляція в Україні: особливості та вплив на фінансову систему / О. Коваленко // Формування ринкової економіки в Україні. – 2009. – Вип. 19. – С. 308– 315.*
3. *Офіційний сайт Міністерства фінансів України.* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://minfin.com.ua/ua/>

УДК 658.15

Маслій О.А., к.е.н., доцент, **Дідусенко К.В.**, студентка
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Забезпечення ліквідності та платоспроможності підприємства в кризових умовах функціонування національної економіки, що зумовлені пандемією, одна з головних проблем,

що має бути вирішена на рівні підприємств за підтримки та сприяння держави з метою недопущення банкрутства суб'єктів малого та середнього бізнесу, катастрофічного падіння валового національного продукту та забезпечення фінансової стабільності національної економіки.

Розглядаючи економічну сутність ліквідності та платоспроможності підприємства варто зазначити, що саме ці категорії на пряму визначають фінансовий стан підприємства та відображають наявність, якість розміщення та використання ресурсів підприємства, дають змогу оцінити його реальні й потенційні фінансові можливості [1]. Під ліквідністю підприємства слід розуміти його мобільність та спроможність за рахунок внутрішніх і зовнішніх джерел оперативно відшукати резерви платіжних коштів, необхідних для погашення боргів, зокрема шляхом швидкого перетворення окремих видів його майнових цінностей у грошову форму без втрати своєї поточної вартості [2]. Таким чином, основною ознакою ліквідності є перевищення оборотних активів над поточними пасивами (короткостроковими зобов'язаннями), тобто наявність власного оборотного капіталу, при цьому, чим більше зазначене перевищення, тим кращий фінансовий стан підприємства.

Від ліквідності підприємства напряму залежить його платоспроможність, тобто здатність своєчасно погашати свої зобов'язання, проте ліквідність є менш динамічною категорією, ніж платоспроможність, оскільки у підприємства, що функціонує порівняно тривалий час, поступово складається визначена структура активів і джерел їх формування, різкі зміни якої можливі досить рідко. Тому показники ліквідності зазвичай використовують для запобігання неплатоспроможності підприємства та розроблення комплексу антикризових заходів.

Високий рівень платоспроможності – необхідна складова стабільного функціонування будь-якого суб'єкта господарювання. Але, на жаль, більша частина підприємств України характеризується низькою платоспроможністю, основними причинами якої є збиткова діяльність або низький рівень рентабельності [4], оскільки прибуток є головним джерелом збільшення обсягу фінансових ресурсів, а також нераціональне розміщення фінансових ресурсів, зокрема, через помилкове визначення плану виробництва, втрату ефективних каналів збуту, неефективне використання трудових і матеріальних ресурсів, низьку забезпеченість підприємства власними оборотними активами, інфляційні процеси, податкову політику та ін. [5]. Разом із цим в сучасних умовах звичні ризики ліквідності та платоспроможності доповнюються новими, пов'язаними з карантинними обмеженнями, зокрема падіння платоспроможного попиту, порушення ланцюгів постачання сировини та збуту продукції, дефіцит робочої сили, зростання витрат підприємств на дотримання протиепідеміологічних норм та інші виклики, що можуть призвести до банкрутства та ліквідації підприємств.

Саме тому з метою недопущення зниження ліквідності та платоспроможності підприємствам варто забезпечити наявність у достатньому обсязі коштів на поточному рахунку шляхом перегляду підходів до управління грошовими потоками, оборотними активами й запасами та контролювати строки погашення кредиторської заборгованості. Оцінка ризиків постачальників та планування виробництва з урахуванням змін у попиту на продукцію – одні з першочергових завдань фінансового менеджменту в контексті запобігання проблем з ліквідністю та платоспроможністю підприємства в умовах сучасних викликів, у чому зацікавлені як власники підприємства, так і його кредитори.

Список використаних джерел

1. *Фінансовий аналіз навчальний посібник / За заг. ред. Школьник І.О. К.: Центр учбової літератури, 2016. 368 с.*
2. *Бланк І.О. Фінансовий менеджмент : [навч. посіб.]. К. : Ельга, 2008. 724 с.*
3. *Соколова Е., Чернявська Г. Проблеми управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства. Збірник наукових праць ДЕТУТ. Серія «Економіка і управління», 2016. Вип. 35. С. 330-338.*
4. *Маслій О.А. Вплив системних загроз економічній безпеці України на конкурентоспроможність національної економіки. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент». 2019. Випуск 36. С. 91-97.*
5. *Майборода О. Є., Косарева І. П., Лесняк А. О. Платоспроможність підприємства та формування системи її забезпечення. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2017. Вип. 18. С. 256-260.*